

K SME Analysis

SME ปรับกลยุทธ์ รับราคาพืชเกษตรดี

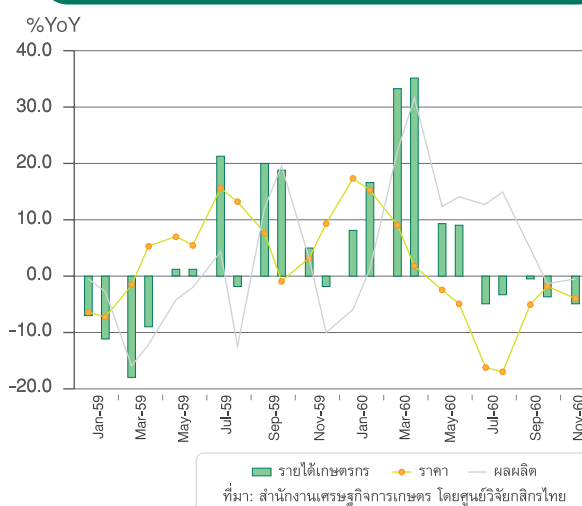
SME ปรับกลยุทธ์ รับราคาพืชเกษตรดี

ประเด็นสำคัญ

- **แนวโน้มภาพรวมราคาสินค้าเกษตรในปี 2561** คาดยังคงให้ภาพที่ไม่สดใสนัก นำโดยข้าว ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน และอ้อย เนื่องจากปริมาณผลผลิตที่อยู่ในระดับสูง จากสถานการณ์น้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดี ขณะที่มันสำปะหลังน่าจะให้ภาพที่กระเตื้องขึ้น จากการที่ผ่านจุดต่ำสุดของราคามาแล้วในปีก่อน ทั้งนี้ ยังคงต้องติดตามมาตรการของภาครัฐในการดูแลพืชเกษตรหลักเหล่านี้
- **จากผลด้านราคาที่มีแนวโน้มไม่สดใส จากปริมาณผลผลิตที่น่าจะเพิ่มขึ้น ทำให้ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า ในปี 2561** ภาพรวมของรายได้เกษตรกรรวมอาจขยายตัวร้อยละ -2.0 ถึง 2.0 (YoY) เมื่อเทียบกับปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 5.3 (YoY) จากแรงกดดันสำคัญด้านราคา
- **ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า จากแนวโน้มราคาสินค้าเกษตรหลักที่อยู่ในระดับต่ำ ส่งผลต่อธุรกิจที่พึ่งพา กำลังซื้อของกลุ่มเกษตรกรเป็นหลักอย่างธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง และธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง** ขณะที่ธุรกิจที่ใช้พืชเกษตรเป็นวัตถุดิบ อาจยังสามารถบริหารจัดการต้นทุนได้ดี อีกทั้งธุรกิจกลางน้ำ-ปลายน้ำ ควรเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมากขึ้น ทั้งนี้ ผู้ประกอบการอาจต้องมีการปรับกลยุทธ์ด้วยการมุ่งหาตลาดใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับแนวโน้มการเติบโตของลูกค้าที่เป็นกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ เช่น กลุ่มที่ปลูกพืชออร์แกนิก/พืชที่เน้นคุณภาพ ตลอดจนควรเน้นกลุ่มลูกค้ากลางขึ้นบนมากขึ้น

จากสถานการณ์ราคาสินค้าเกษตรในปี 2560 ที่ผ่าน มา ที่ได้เผชิญแรงกดดันรอบด้านทั้งปัจจัยภายในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ภาพรวมราคาสินค้าเกษตรหลักอย่างข้าว มันสำปะหลัง ปาล์ม น้ำมัน ยังฟื้นตัวได้ไม่เต็มที่ โดยข้าวถูกกดดันจากปริมาณผลผลิตที่อยู่ในระดับสูงกว่า 30 ล้านตัน จากปริมาณน้ำที่ดีขึ้น มันสำปะหลังที่ราคาร่วงลงมาเฉลี่ยอยู่ที่ 1.4 บาทต่อกิโลกรัม นับเป็นราคาที่ต่ำที่สุดในรอบ 7 ปี จากปัจจัยกดดันที่จีนยังมีสต็อกข้าวโพดอยู่ในระดับสูง ปาล์ม น้ำมัน ราคาลดลงเนื่องจากปริมาณสต็อกน้ำมันปาล์มในประเทศที่อยู่ในระดับสูง ขณะที่ยางพารามีราคาที่อยู่ในเกณฑ์ดีจากแรงหนุนของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกในช่วงครึ่งแรกของปี แต่ลดลงในช่วงครึ่งหลังของปี สำหรับในปี 2561 ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่าจะยังเป็นปีที่ภาพของราคาสินค้าเกษตรจะยังคงไม่สดใส ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้เกษตรกร ที่คาดว่า ในปี 2561

อัตราการขยายตัวของรายได้เกษตรกร (%YoY)

รายได้เกษตรกรรวมอาจขยายตัวร้อยละ -2.0 ถึง 2.0 (YoY) จากที่ขยายตัวร้อยละ 5.3 (YoY) ในปีก่อน ซึ่งจะทำให้กำลังซื้อฐานรากยังไม่ฟื้นตัวมากนัก จากแนวโน้มราคาพืชเกษตรในระดับต่ำ ดังนี้

คาดการณ์ราคาเฉลี่ยสินค้าเกษตรหลักในประเทศไทยปี 2561

ราคาพืชเกษตรหลัก	ปี 2560	ปี 2561f	ปัจจัยที่ส่งผลต่อราคาในปี 2561
ข้าว (บาทต่อตัน) 	8,935 (-5.9)	8,780 (-1.7)	ปริมาณผลผลิตที่อยู่ในระดับสูง คาดว่าจะมีผลผลิตข้าวราว 32 ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.7 (YoY) แม้จะได้รับแรงหนุนจากปัจจัยกดดันด้านจิตวิทยาจากสต็อกข้าวที่ลดลง และความต้องการข้าวในตลาดต่างประเทศ โดยไทยมีแผนจะขายข้าวและทยอยส่งมอบข้าว 6 แสนตันในปี (ส่งมอบไปแล้วในปี 2560 จำนวน 4 แสนตัน จากสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับจีนทั้งหมด 1 ล้านตันในปี 2558) ขณะที่ยังกลาเทศมีแผนจะซื้อข้าวไทยประมาณ 1.5 แสนตัน
ยางพารา (บาทต่อกิโลกรัม) 	57.5 (18.8)	46.0 (-20.0)	ปริมาณผลผลิตไทยและกลุ่มประเทศ CLMV ยังคงออกสู่ตลาดต่อเนื่อง จากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวย กดดันราคายางพาราเฉลี่ยทั้งปี 2561 แม้คาดว่าในช่วงไตรมาสแรกของปี ราคาอาจขยับขึ้นได้มาเฉลี่ยอยู่ที่ราว 46-48 บาทต่อกิโลกรัม (จาก 42.4 บาทต่อกิโลกรัมในสองสัปดาห์แรกของเดือนมกราคม 2561) จากความต้องการยางเพื่อนำไปผลิตรถยนต์ในจีน และความต้องการยางเพื่อนำไปผลิตถุงมือยางทางการแพทย์ในมาเลเซียที่ปรับขึ้นตามปัจจัยฤดูกาลในไตรมาสแรก
มันสำปะหลัง (บาทต่อกิโลกรัม) 	1.4 (-7.9)	1.7 (21.4)	ปริมาณผลผลิตคาดว่าจะลดลง เนื่องจากราคาที่ไม่น่าพอใจต่อการขยายพื้นที่เพาะปลูก ทำให้เกษตรกรหันไปปลูกพืชอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า ตลอดจนจนปริมาณข้าวโพดในสต็อกของจีนมีแนวโน้มลดลงโดย ณ มกราคม 2561 อยู่ที่ 78 ล้านตัน จากที่เคยสูงกว่าระดับ 100 ล้านตัน รวมถึงความต้องการใช้เอทานอลในจีนที่เพิ่มขึ้น

<p>ปาล์มน้ำมัน (บาทต่อกิโลกรัม)</p> 	4.1 (-24.2)	3.8 (-7.3)	ปริมาณสต็อกน้ำมันปาล์มที่มีมากกว่า 5 แสนตัน (จากระดับปกติที่ควรมีแค่ 2-3 แสนตัน) อย่างไรก็ตาม จากการทำในปี 2560 ภาครัฐส่งเสริมการผลิตไบโอดีเซล ปี 10 ที่ใช้ปาล์มน้ำมันเป็นวัตถุดิบ อาจช่วยพยุงราคาปาล์มน้ำมันได้ระดับหนึ่ง ในขณะที่แนวโน้มราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกสูงกว่าปีก่อน
<p>อ้อย (บาทต่อตัน)</p> 	1,050 (30.0)	880 (-16.2)	ปริมาณผลผลิตผู้ผลิตหลักอย่างบราซิลอยู่ในระดับสูง รวมถึงแนวโน้มราคาน้ำตาลในตลาดโลกอยู่ในช่วงขาลง ตลอดจนการลอยตัวน้ำตาลของไทยอาจมีผลกดดันราคา

ที่มา: คาดการณ์โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บคือ อัตราการขยายตัวเมื่อเทียบกับปีก่อน (%YoY)

- : ข้าว เป็นราคาข้าวเฉลี่ยของข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15% ข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิ 105 และข้าวเปลือกเหนียวนาปีเมล็ดยาว
- : ยางพารา เป็นราคายางพาราแผ่นดิบชั้น 3
- : มันสำปะหลัง เป็นราคาหัวมันสำปะหลังสด
- : ปาล์มน้ำมัน เป็นราคาผลปาล์มน้ำมันทั้งทะลาย น้ำหนักมากกว่า 15 กิโลกรัมขึ้นไป
- : อ้อย เป็นราคาอ้อยโรงงาน

จากแนวโน้มของราคาสินค้าเกษตรในปี 2561 ที่อาจลดลง ส่งผลกระทบต่อธุรกิจในกลุ่มต่างๆ ดังนี้

3 กลุ่มธุรกิจที่ได้รับผลกระทบ

- ธุรกิจพึ่งพากำลังซื้อของเกษตรกรเป็นหลัก
- ธุรกิจกลางน้ำ/ธุรกิจที่ใช้พืชเกษตรเป็นวัตถุดิบ
- ธุรกิจเกษตรปลายน้ำ เช่น อาหาร เครื่องดื่ม

- **ธุรกิจที่พึ่งพากำลังซื้อของกลุ่มเกษตรกรเป็นหลัก** (เกษตรกรทั่วประเทศมีราว 5.7 ล้านครัวเรือนหรือ 17 ล้านคน) อาจได้รับผลกระทบต่อเนื้อด้วย เนื่องจากกิจกรรมทางการผลิตสินค้าเกษตรที่อาจยังไม่ฟื้นตัวนัก เช่น ธุรกิจค้าปลีกจำหน่ายการผลิต (ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช) ธุรกิจบริการทางการเกษตร (เครื่องจักรกลทางการเกษตร รถไถ รถแทรกเตอร์) รวมถึงธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง สินค้าอุปโภคบริโภค มอเตอร์ไซค์ วัสดุก่อสร้าง ที่อาจมีผลกระทบต่อยอดขายจากการชะลอการใช้จ่ายใช้สอย

- **ธุรกิจกลางน้ำ/ธุรกิจที่ใช้พืชเกษตรเป็นวัตถุดิบ** อาจยังสามารถบริหารจัดการต้นทุนได้ดี จากราคาสินค้าเกษตรที่มีแนวโน้มลดลง เช่น ธุรกิจผลิตภัณฑ์ข้าว (น้ำมันรำข้าว เส้นก๋วยเตี๋ยว) ธุรกิจยางล้อรถยนต์ ธุรกิจถุงมือทางการแพทย์ ธุรกิจเอทานอล ธุรกิจน้ำตาลทราย ธุรกิจน้ำมันปาล์ม เป็นต้น จึงนับเป็นโอกาสของธุรกิจที่ใช้พืชเกษตรเหล่านี้เป็นวัตถุดิบที่สามารถซื้อได้ในราคาที่มีแนวโน้มถูกลง

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการอาจยังสามารถบริหารจัดการสต็อกได้ดีขึ้น เช่น อาจชะลอการรับซื้อสินค้าเกษตรในปัจจุบัน หรือไม่ต้องเร่งสะสมทำสต็อกมากนัก ในภาวะที่ราคาสินค้าเกษตรมีแนวโน้มปรับตัวลดลง ทั้งนี้ คงต้องขึ้นอยู่กับกำลังการผลิตของผู้ประกอบการ และคำสั่งซื้อที่เข้ามาด้วย

- **ธุรกิจเกษตรปลายน้ำ เช่น อาหาร เครื่องดื่ม** ซึ่งผู้ประกอบการอาจต้องเผชิญความเสี่ยงจากความผันผวนด้านราคา ดังนั้น ผู้ประกอบการอาจมีการปรับกลยุทธ์ด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมากขึ้นในการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม อันสอดคล้องกับแนวทางการสนับสนุนสินค้าเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน อาทิ การส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมผ่านโครงการของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เช่น เครื่องสำอางจากข้าว แป้งเบเกอรี่จากข้าวไรซ์เบอร์รี่ ครีมเคลือบเงาอเนกประสงค์ (Rice Wax) เครื่องสำอางจากน้ำยาพารา เป็นต้น

แนวทางการปรับกลยุทธ์ของผู้ประกอบการ เพื่อรับมือกับแนวโน้มราคาในปี 2561 ดังนี้

กลยุทธ์รับมือแนวโน้มราคาพืชเกษตร

- การมุ่งหาตลาดใหม่ๆ
- ขยายกลุ่มลูกค้าให้มากขึ้น

➤ **การมุ่งหาตลาดใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับแนวโน้มการเติบโตของลูกค้าที่เป็นกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่**

- **ธุรกิจที่มุ่งเน้นการบริการกับผู้บริโภค (B2C)** อย่างธุรกิจค้าปลีกจำหน่ายการผลิต เช่น ปู๊ย เมล็ดพันธุ์ที่แต่เดิมมีการขายให้แก่กลุ่มเกษตรกร ก็อาจพิจารณาขยายตลาดไปยังตลาดที่มีศักยภาพอื่น เช่น กลุ่มคนเมืองที่มีรายได้ประจำ/พนักงานออฟฟิศ ที่นิยมปลูกพืชสวนครัวไว้บริโภคเอง หรือปลูกพืชไม้ดอกไม้ประดับไว้ในที่พักอาศัยบนตึกสูง (คอนโดมิเนียม) ซึ่งสอดคล้องกับเทรนด์การปลูกพืชแนวตั้ง (Vertical Farming) ในสังคมเมืองที่มีแนวโน้มการเติบโตที่ดี ก็นับเป็นโอกาสที่ธุรกิจค้าปลีกการผลิตจะสามารถทำการตลาดผ่านผู้บริโภคได้โดยตรง

- **ธุรกิจที่มุ่งเน้นการบริการกับธุรกิจ (B2B)** อย่างธุรกิจค้าปัจจัยการผลิตเช่น ปุ๋ยอินทรีย์ หรือบริการทางการเกษตร เช่น การรับจ้างไถด้วยรถแทรกเตอร์ รับจ้างเตรียมดินและไถพรวนดิน รับจ้างเกี่ยวหนวดข้าว ตลอดจนอุปกรณ์ในการปลูกพืชไฮโดรโปนิกส์อย่างท่อพีวีซี เป็นต้น ที่ควรหันมาทำตลาดโดยตรงกับธุรกิจพืชที่มีแนวโน้มเติบโตได้คืออย่างพืชออร์แกนิก หรือพืชที่เน้นคุณภาพ ท่ามกลางภาวะที่ผู้บริโภคมีความต้องการอาหารที่เน้นคุณภาพมากขึ้น ซึ่งเป็นตลาดที่สร้างมูลค่าเพิ่มและมีแนวโน้มการเติบโตที่ต่อจากตลาดอาหารเพื่อสุขภาพคือนักฟู้ดของคนรักสุขภาพ เช่น ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวสังข์หยด ข้าวสีนิล ตลอดจนพืชสลัดอย่างพืชไฮโดรโปนิกส์ (กรีนเอϊค เรดเอϊค เรดคอรัล ฟิลเลย์โϊชเบริก บัตเตอร์เฮด วอเตอร์เครส เรดปัตตาเวีย)

► **เน้นกลุ่มลูกค้ามากขึ้นอย่างลูกค้ากลางขึ้นบน โดยเฉพาะในธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง** ที่อาจพิจารณาการเพิ่มสัดส่วนของสินค้าในชั้นวางที่มีคุณภาพมากขึ้น เพื่อตอบโจทยกลุ่มลูกค้าที่มีรายได้สูงขึ้น เช่น อาหารพร้อมทานถึงสำเร็จรูปที่มีคุณค่าทางโภชนาการมากขึ้น ตลอดจนสินค้าอุปโภคที่ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสบู่ แชมพูยาสีฟัน ที่อาจเน้นขายเป็นชั้นเดียวที่มีราคาสูงมากกว่าชั้นเล็กหรือแพ็คเล็ก

ทั้งนี้ จากแนวโน้มราคาสินค้าเกษตรที่ลดลง ได้ส่งผลกระทบต่อตลาดสายการผลิต ทั้งเกษตรกรและภาคธุรกิจ อย่างไรก็ตาม ภาครัฐได้มีมาตรการในการยกระดับราคาสินค้าเกษตร ซึ่งยังคงต้องติดตามประสิทธิผลของนโยบายภาครัฐในการเข้ามาช่วยพยุงราคา หรือระดับประครองสถานการณ์ด้านราคาของพืชเกษตร โดยมาตรการภาครัฐในปัจจุบันที่เกี่ยวข้อง เช่น นโยบายควบคุมผลผลิตข้าว การส่งเสริมการปลูกข้าวที่มีคุณภาพ มาตรการจำกัดการส่งออกยางพารา การเพิ่มการใช้ยางในประเทศ การลดปริมาณสต็อกน้ำมันปาล์มดิบ เป็นต้น รวมถึงติดตามประเด็นอื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อราคาสินค้าเกษตรในระยะข้างหน้า เช่น ปริมาณ สต็อกยางพาราของจีน ปริมาณผลผลิตอ้อยของโลก เป็นต้น

อัปเดตเทรนด์ความรู้ธุรกิจไม่รู้จักจบ
ทุกที่ทุกเวลา ได้ที่

